

Z obsahu:

- Sněm SHO jednal o krizové situaci v OKD
- Falbr: Desetihodinové hornické směny odporují zdravému rozumu
- Právní servis odborového svazu

NOVINY ODBOROVÉHO SVAZU PRACOVNÍKŮ HORNICTVÍ, GEOLOGIE A NAFTOVÉHO PRŮMYSLU

Předseda SHO OKD Ostrava Ing. Jaromír Pytlík říká:

Zavádět desetihodinové směny pro horníky mi připadá jako **NELIDSKÝ EXPERIMENT**

Nejvýznamnějším partnerem Odborového svazu PHGN v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) je státní odborný dozor, kterým je Český báňský úřad (ČBÚ), vykonávající vrchní dozor nad veškerou hornickou činností včetně inspekční činnosti. Jak ukazují dlouholeté zkušenosti, tak bez úzké spolupráce a tlaku těchto partnerů by povinnost zaměstnavatele v oblasti BOZP neměla tak kladný vliv na bezúrazový provoz v dolech.

Proto odborový svaz a ČBÚ každoročně společně vyhodnocují Dohodu o vzájemné spolupráci. Poprvé k jejímu podpisu došlo v roce 1998. Vyhodnocení plnění Dohody za rok 2013 se uskutečnilo v březnu v Praze za účasti vedení svazu a ČBÚ. Jednání byl přítomen i předseda Sdružení hornických odborů OKD a místopředseda odborového svazu zodpovědný za oblast BOZP Ing. Jaromír Pytlík.

Jsou odbory spokojené s plněním dohody?

S báňským úřadem spolupracujeme dlouhodobě. Vyměňujeme si informace v oblasti bezpečnosti práce o vývoji těžké a smrtelné úrazovosti a jiných mimořádných událostí. Společně fáráme a řešíme vzniklé problémy. Aktuální informace si předáváme jak při osobním styku, tak i telefonicky. Například, když si stěžujeme na neobjektivní krácení odškodnění pracovních úrazů vyplývajících z jejich nedostatečného prošetření, na opatření po mimořádných událostech v protiprašném boji, vyhledávání rizik, při kontrole některých ustanovení zákoníku práce, když máme připomínky k provádění školení inspektorů bezpečnosti práce OS PHGN, když přijímáme společná opatření k nápravě. I při letošním hodnocení jsme mohli konstatovat, že v uvedeném období nebyl zaznamenán případ, kdy by příslušný odborový orgán nebyl vyrozuměn o šetření závažných nebo smrtelných úrazů, mimořádných událostí a provozních nehod, prováděných státní báňskou správou.

Jak se dohoda o spolupráci naplňuje konkrétně v OKD?

Spolupracujeme s Obvodními báňskými úřady. Naši inspektoři společně fárají

na pracoviště v dolech nebo mají společná školení k technickým záležitostem, předpisům, k závažnosti případů a jejich řešení. V praxi to znamená dennodenní styk s pracovníky obvodních úřadů.

Jste spokojen s činností svazové inspekce bezpečnosti práce?

Její rozsah závisí i na finančních možnostech odborového svazu. Naši svazoví inspektoři působí v regionech v rámci odborových sdružení. Svazové inspektory řídí Ing. Ivo Kavka. OKD je důlní podnik, ve kterém bezpečnost práce a zdraví horníků hrají stěžejní roli. Jako místopředseda odborového svazu zodpovědný právě za úsek BOZP rád prozradím, že díky skvělé práci odborových inspektorů bezpečnosti práce na všech úrovních prakticky nemám s řízením BOZP velké starosti. Naši lidé jsou zdatní po odborné i technické stránce a já jsem s jejich prací velice spokojený.

Při vyhodnocení plnění Dohody o spolupráci došlo i k slavnostnímu aktu. Předsedové ČBÚ a OS PHGN Ivo Pěgřímek a Jan Sáběl vám předali nejvyšší hornické vyznamenání, medaili Jiřího Agricoly. Co to pro vás znamená?

Vysoké hornické vyznamenání mě skutečně potěšilo. Vnímám to i jako ocenění práce našich svazových inspektorů a SHO OKD, jehož jsem předsedou. Rok 2013 byl pro naši odborovou organizaci i pro zaměstnance skutečně velice náročný. Od majitelů OKD jsme dostávali samé špatné zprávy, včetně hrozby uzavření Dolu Paskov. Reagovali jsme na to loni uspořádáním velké hornické demonstrace za pracovní místa a odpovídající mzdu v Ostravě. Osobně jsem byl, podobně jako moji kolegové, pod neustálým fyzickým a psychickým tlakem. Události kolem OKD byly také nebývale medializované. Proto vyznamenání Jiřího Agricoly osobně beru jako povzbuzení do další práce. Ani letošní rok totiž není jednoduchý, situace v OKD a v celém Moravskoslezském kraji je vážná, vypjatá, prostě nedobrá.

SHO OKD zveřejnilo stanovisko k situaci v hornickém regionu.

Ano, jednala o tom v březnu Rada SHO. Tento region a hlavně města Karviná, Orlová a Havířov jsou silně postižená nezaměstnaností, kriminalitou a velmi špatnou sociální situací obyvatel. Výrazné omezování těžby, či dokonce zavírání

Zavádět desetihodinové směny pro horníky mi připadá jako nelidský experiment

POKRAČOVÁNÍ ZE STRANY 1

dolů vytvoří neřešitelné a velmi nebezpečné sociální konflikty. Možnosti uplatnění zaměstnanců z dolů jsou velice mizivé s ohledem na jejich kvalifikační předpoklady a zdravotní stav. Z našeho pohledu se situace dále zhoršuje a domnívám se, že v dohledné době to nebude lepší. Ceny uhlí, včetně koksovatelného, šly opět dolů. Domnívám se, že nám z technických a provozních důvodů dojde dech, protože se v OKD snížily stavy, radikálně klesly náklady, a to přece nejde dělat do nekonečna. Řešení situace leží především na vlastníkově OKD, který by měl vyřešit všechny dluhy, aby OKD mohlo přežít. K zodpovědnosti by se měl přihlásit stát, protože on, nebo konkrétní vláda, nevýhodně pro stát i zaměstnance prodala před lety OKD. Stát se tedy podle nás musí postarat o náš region a zastat se lidí.

Vedení důlní společnosti OKD má prý v plánu zavést na některých dolech delší směny, údajně desetihodinové. Neodporuje to pracovním, hygienickým a zdravotním hlediskům? Co na to odbory?

Vedení OKD zneuctilo povolání horníka v tom smyslu, že ho degradovalo po fyzické a psychické stránce na úroveň úředníka za přepážkou, který na té židli může sedět třeba i deset hodin. Je to nehoráznost a klidně řeknu, že větší blbost jsem za svou praxi v hornictví ještě neslyšel a nezažil.

Na co se nyní hornické odbory v OKD zaměřují?

Vydali jsme nesouhlasné stanovisko s jakýmkoliv prodloužením směn. Odvoláváme se na známá fakta, že energetická zátěž horníka v dole je už tak extrémní. Bylo by záhodno opět změřit energetický výdej pracovníků. Dozvěděli jsme

se, že OKD požádalo hygienickou službu, aby se touto záležitostí zabývala. Máme ale obavy, aby se nejednalo o studii na objednávku majitelů OKD, která by opravňovala k zavedení desetihodinové pracovní doby. O tom jednala Rada i Sněm SHO, v usnesení jsme vyjádřili zásadní nesouhlas s tímto doslova nelidským experimentem od vedení OKD.

Máte nějaké další požadavky?

Odbory také požadují zachování pracovních míst jak v OKD, tak i v Moravskoslezském kraji postiženém nejvyšší nezaměstnaností v zemi. Na jednoho horníka jsou navázána další dvě nebo tři pracovní místa mimo region. Proto jakýmkoliv další propouštění by mělo pro náš kraj nedozírné následky. Sněm SHO vyzval vládu ČR, vedení kraje a zastupitele obcí a měst, aby urychleně dořešili situaci v OKD a v kraji.

Text a foto: Petr Kolev

Resortní medaile Jiřího Agricoly jako ocenění pracovníků v organizacích podléhajících dozoru státní báňské správy, ministerstev a ústředních orgánů zabývajících se hornictvím se uděluje již řadu let. Mezi významnými jsou i odboroví předáci. Držiteli této medaile se v minulosti stali funkcionáři OS PHGN Cyril Zapletal, Jan Sáběl, František Nekola, Jan Smolka, Josef Nejezchleba, Pavel Hliněný a Jaroslav Vlach. Na březnovém vyhodnocení Dohody o vzájemné spolupráci převzal z rukou předsedy ČBÚ Ivo Pěgřímk a předsedy OS PHGN Jana Sáběla nejvyšší resortní vyznamenání Jiřího Agricoly předseda SHO OKD a místopředseda OS PHGN Jaromír Pytlík. Na snímku jsou zleva Bc. Jan Sáběl, Ing. Jaromír Pytlík a Ing. Ivo Pěgřímek.

Odborová organizace v nové úpravě soukromého práva a veřejném rejstříku právnických a fyzických osob

Nový občanský zákoník – zákon číslo 89/2012 Sb., občanský zákoník – zásadně změnil právní úpravu postavení odborové organizace v našem právním řádu. Zrušen byl zákon č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, který do 31. prosince 2013 postavení odborové organizace upravoval komplexně, tedy včetně procesních předpisů o jejich evidenci v rejstříku vedeném ministerstvem vnitra.

Podle přechodného ustanovení § 3045 občanského zákoníku se sdružení podle zrušeného zákona č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, považují za právnické osoby – spolky – upravené v § 115 až § 213 a § 214 až § 302 občanského zákoníku. Z této právní úpravy transformace občanských sdružení na spolky jsou však **odborové organizace (stejně jako zaměstnavatelské organizace) výslovně vyjmuty**, a to dalším přechodným ustanovením § 3046 odst. 1 občanského zákoníku, podle kterého se **odborová organizace**, (organizace zaměstnavatelů) evidované podle zákona č. 83/1990 Sb., **považují za odborové organizace** (organizace zaměstnavatelů, mezinárodní odborové organizace a jejich pobočné organizace) **podle nového občanského zákoníku**.

Odborové organizace jsou tak i nadále občanským sdružením ve smyslu článku 20 odst. 1 Listiny základních práv a svobod.

To je plně vyjádřeno i v ustanovení § 3025 odst. 2 občanského zákoníku, dle kterého **odborová organizace, organizace zaměstnavatelů a jejich pobočné organizace vznikají dnem následujícím po dni, v němž bylo doručeno příslušnému orgánu veřejné moci oznámení o jejich založení**.

V této části lze uzavřít, že **postavení odborových organizací je i za účinnosti nového občanského zákoníku dáno zejména mezinárodními předpisy a vnitrostátní úprava (úprava právnických osob a spolků v občanském zákoníku) se na odbory použijí přiměřeně jen v rozsahu, v jakém to neodporuje jejich povaze zástupců zaměstnanců podle mezinárodních smluv, kterými je Česká republika vázána a které upravují svobodu sdružování a ochranu**

práva svobodně se sdružovat (zejména Úmluva MOP č. 87 o svobodě sdružování a ochraně práva odborově se organizovat, 1948 – č. 489/1990 Sb.).

Každá právnická osoba musí být zapsána ve **veřejném rejstříku, upraveném zákonem č. 304/2013 Sb.**, o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob (dále jen „zákon“).

Pro odborové organizace (organizace zaměstnavatelů) platí nadále **evidenční princip**, a to ve **spolkovém rejstříku**, vedeném krajským soudem, příslušným dle sídla odborové organizace.

Zákon obsahuje stejnou úpravu pro vznik (změnu, zánik) odborové organizace jako občanský zákoník. Podle § 121 odst. 1 zákona odborová organizace, mezinárodní odborová organizace a jejich pobočné organizace, organizace zaměstnavatelů a mezinárodní organizace zaměstnavatelů a jejich pobočné organizace **vznikají dnem následujícím po dni, v němž bylo doručeno rejstříkovému soudu oznámení o založení této právnické osoby**, s tím, že podle odstavce 2 rejstříkový soud provede zápis do 5 pracovních dnů.

Odborové organizace, s ohledem na hmotněprávní úpravu v občanském zákoníku, jsou v podstatě vyjmuty z „procesních předpisů“, upravujících řízení o zápisu, když zákon obsahuje vylučovací ustanovení (§ 121 odst. 3).

Pokud tedy vznikne nová odborová organizace, nebo již dříve evidovaná odborová organizace chce uplatnit změnu nebo svůj zánik, písemně tuto skutečnost oznámí rejstříkovému soudu (nejlépe do podatelny s potvrzením doručení na stejnopisu podání) s tím, že hmotně právní následek (vznik, změna, zánik) ze zákona nastane následující den po dni doručení písemného oznámení.

Podání je nutné označit jako „**oznámení vzniku odborové organizace**“, „**oznámení změny údajů v evidenci odborové organizace**“, nebo „**oznámení zániku odborové organizace**“ rozhodně se **nedoporučuje** používat označení „návrh na zahájení řízení o...“ nebo „návrh na zápis...“.

Podání by mělo obsahovat tyto náležitosti:

– označení, že jde o **oznámení vzniku** nebo změny (údajů) anebo zániku odborové organizace do veřejného rejstří-

ku,

- označení rejstříkového soudu (krajský soud příslušný dle sídla odborové organizace),
- označení oznamovatele – odborové organizace (název, sídlo, IČ),
- údaje, které jsou v rámci změny určeny k zápisu či výmazu,
- seznam příloh podle typu oznámení (stanovy, zápis osvědčující průběh jednání orgánu příslušného k rozhodnutí, případně výpis či usnesení z takového jednání, protokol o likvidaci),
- datum a podpis oznamovatele (oprávněného podle stanov).

V případě změny **obsahu v listině** založené ve **Sbírce listin** veřejného rejstříku (např. stanovy), bez toho, že má tato změna dopad na evidované údaje, postačí rejstříkovému soudu **doručit oznámení o změně listiny** (stanov) a tuto listinu v **platném znění** k podání připojit.

Vzhledem k tomu, že se nejedná o řízení dle zákona, nepodléhá oznámení vzniku, změny údajů či zániku odborové organizace poplatkové povinnosti.

Odborové organizace zapsané v evidenci ministerstva vnitra k 31. prosinci 2013 nejsou povinny k žádným formálním krokům vyvolaným výše popsanou transformací.

Ministerstvo vnitra, které centrálně evidenci odborových organizací do 31. prosince 2013 vedlo, bylo povinné předat příslušným rejstříkovým soudům do 1 měsíce po dni nabytí účinnosti tohoto zákona (31. ledna 2014) základní evidované údaje o evidovaných subjektech (odborových organizacích) v elektronické podobě a do 3 měsíců po dni nabytí účinnosti zákona (31. března 2014) příslušné spisy.

Informativní zápis o evidovaných subjektech lze již nyní získat elektronicky na stránkách **www. Justice.cz** po zadání IČ odborové organizace.

Odborový svaz pracovníků hornictví, geologie a naftového průmyslu je podle svých stanov organizován na principu členství právnických osob. K 31. prosinci 2013 byl svaz samostatně, jako odborová organizace, veden v evidenci ministerstva vnitra, stejně jako (samostatně) jeho všechny členské odborové organizace (včetně jejich případných členů). Ve struktuře svazu tedy neexistují „pobočné“ odborové organizace.

V případě problému v souvislosti s podáním rejstříkovému soudu kontaktujte právníky svazu.

JUDr. Antonín Těšík, právník svazu

Europoslanec Richard Falbr: Navrhnout desetihodinovou pracovní dobu pro horníky je naprosto šílený nápad!

Situace v důlní společnosti OKD Ostrava se nadále zhoršuje. Zadlužená firma majitele Zdeňka Bakaly chce situaci řešit likvidací Dolu Paskov a propuštěním více než 2500 lidí. Situaci ještě zhoršil vážně míněný nápad zavést hlubinným horníkům desetihodinové směny. Co si o tom myslí, na to jsme se zeptali bývalého dlouholetého předsedy ČMKOS a nynějšího europoslance za ČSSD Richarda Falbra.

Já bych všechny, kdo zpochybňují právo horníků odejít do předčasných starobních důchodů, poslal pracovat několik směn pod zem. Třikrát jsem sfáral do Dolu Lazy ještě s bývalým předsedou Odborového svazu PHGN Cyrilem Zapletalem a po několika hodinách jsem si říkal: Pane Bože, jak ti horníci dokážou každý den fát rat pod zem? Do hloubky kolem tisíce metrů, kde je 40stupňové vedro, skoro stoprocentní vlhkost, prach a do toho ještě ke všemu příšerně fyzicky a psychicky náročná práce. Navíc v dolech nejsou okna, nevidíte oblohu a slunce. Ani zakouřit si tam nemůžete. Předčasné sta-

robní důchody pro horníky už měly být dávno samozřejmostí. A co místo toho vidíme? Zaměstnavatelé už mají horníkům za zlé, že se očista horníků započítává do pracovní doby. To je nehoráznost! Od bývalého hesla „Já jsem horník a kdo je víc“ z minulého režimu se přešlo do opačného extrému a hornictví je dnes považováno za něco nadbytečného, co obtěžuje. Společnost, o politikách nemluvě, vůbec nedoceňuje, co uhlí pro naši energetiku a ekonomiku znamená, jak je důležité mít energetickou nezávislost. Podle mne se doly vůbec neměly privatizovat, ale měly zůstat státu. Prostě v Česku je zvykem lítat

z jednoho extrému do druhého. Takže já jsem samozřejmě pro to, aby se horníkům přiznaly předčasné starobní důchody, a to bez sankcí.

A co říkáte tomu, že majitelé OKD naprosto vážně uvažují zavést horníkům desetihodinovou pracovní dobu?

Nechtělo se mi věřit, že by někdo mohl vůbec přemýšlet o takovém nesmyslu. A kdo to vůbec navrhnul, management? Poslal bych je všechny, i s majitelem Bakalou, fátat měsíc do dolů, na deset hodin, aby si hornickou práci vyzkoušeli na vlastní kůži. Potom by je podobné idiotské nápady nadobro přešly!

A jak posuzujete problematiku těžby hnědého uhlí za limity?

Již deset let jsem předsedou Hospodářské a sociální rady Ústeckého kraje. A jako rada jsme deklarovali, že limity měly už dávno být prolomeny, a to v souladu s horním zákonem. Pokud k tomu nedojde, začne se omezovat těžba a začne se propouštět v kraji s nejvyšší nezaměstnaností v zemi. Klesne kupní síla obyvatelstva, což zpětně postihne služby vázané na hornictví. A to bude katastrofa. Ekologický a zelený byznys na tom ponese hlavní vinu. Zelení by měli uznat, jak geniálně jsou zajišťovány rekultivace na severu. To není nikde na světě. Nedávno jsme měli v Evropském parlamentu výstavu o rekultivacích na Ústecku. Byl o to velký zájem a například horníci z Bilbaa ve Španělsku projevíli přání se s postupem rekultivací blíže seznámit a případně je navrhnout i doma ve Španělsku.

Petr Kolev

Ve Stonavě se konal VII. Sněm SHO OKD

Takřka šedesát delegátů se 28. března sešlo v Domě PZKO ve Stonavě, aby zhodnotilo činnost Sdružení hornických odborů OKD za uplynulé období. Jednání sněmu se zúčastnili také představitelé těžební společnosti OKD, a.s. včele s výkonným ředitelem Dale R. Ekmarkem a předseda a místopředseda Odborového svazu PHGN Bc. Jan Sáběl a Jaromír Franta.

V úvodu dal řídicí sněmu Štefan Pinčtér slovo výkonnému řediteli OKD Dale Ekmarkovi, který přednesl některé ekonomické údaje a řekl: „Musíme spolupracovat. Myslím, že máme podobné cíle, to je pracovat bezpečně a chceme, aby se do důlní společnosti dařilo.“

Připomněl, že vytěžitelné zásoby černého uhlí v dolech OKD se za současné cenové úrovně uhlí odhadují na 66 milionů tun a ceny na 2. kvartál se mají dále snížit o 5 procent. Přitom klesají náklady těžby s konečným cílem dosáhnout nákladovosti 60 euro na tunu uhlí.

Z následující diskuse delegátů sněmu vyplynulo, že společnost OKD analyzuje těžební situaci a s dalšími plány těžby pod Karvinou seznámí odbory v polovině roku. Přitom padly i dotazy na projekty v Polsku a vedení konstatovalo, že na jejich realizaci momentálně nemá finance. K dotazu na další budoucnost Dolu Paskov sdělila finanční ředitelka OKD Ing. Jarmila Ivánková, že odborná komise ukončila svou činnost a v návrhu je, že důl bude provozován do roku 2016 a pak

ho převezme stát. Proti úmyslu zavést na Dole Paskov desetihodinové pracovní směny ostře protestoval předseda odborového svazu Bc. Jan Sáběl.

Po krátké přestávce vystoupil se zprávou o BOZP svazový inspektor Ing. Vladimír Potomák. Připomněl některé ukazatele úrazovosti za minulý rok: počet evidovaných úrazů je 531 (z toho 208 registrovaných) s úrazovou četností 7,37. I když uvedená čísla vykazují pozitivní trend, skutečnost, že byly zaznamenány 2 smrtelné úrazy, tuto statistiku znehodnocuje. Do budoucna bude potřeba zlepšit osvětu mezi zaměstnanci.

Zprávu o činnosti přednesl předseda SHO Ing. Jaromír Pytlík. Vyzvedl zejména loňské neúměrně dlouhé a dramatické kolektivní vyjednávání, hornic-

kou demonstraci v Ostravě a stávkou pohotovost SHO. Odborářům se podařilo uhájit růst mezd.

Odbory provozují právní poradnu, kterou využívají stovky zaměstnanců, vydávají časopis Zdař Bůh a zúčastňují se jednání v regionálních a republikových odborových i tripartitních orgánech. Loni se uskutečnila čtená jednání s ministry i premiérem Jiřím Rusnokem a prezidentem Milošem Zemanem s cílem najít řešení krize v OKD a celém regionu. Předsedkyně revizní komise Milada Kračmarová potvrdila, že činnost SHO je úspěšná.

Předseda odborového svazu Jan Sáběl hovořil zejména o hornických důchodech, o přípravě VI. Sjezdu ČMKOS a bipartitního dialogu BIDI II, který se zabývá důchodovými systémy. Místopředseda odborového svazu a předseda SOO CCG Most Jaromír Franta nastínil podobnost problémů, se kterými se potýkají horníci v Moravskoslezském a Ústeckém kraji.

(voj)

Noviny Odborového svazu pracovníků hornictví, geologie a naftového průmyslu

hgn

HORNÍK - GEOLOG - NAFTÁŘ

Vydává OS PHGN ve vydavatelství SONDY, s.r.o. Adresa redakce a vydavatele: nám. Winstona Churchilla 2, 113 59 Praha 3. Redaktor: Petr Kolev, tel.: 234 462 307, fax: 234 462 313, e-mail: kolev.petr@cmkos.cz. OS PHGN: e-mail: altner.vlastimil@cmkos.cz. Zlom: SONDY. Administrace: Černochová 272 932 840. Distribuce A.L.L. Production. Podávání novinových zásilek povolila Česká pošta. ISSN 0322 9599. Registrační číslo MK ČR F 5253.